

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 ส.ค. 2557	45	16021	3

ป็นต้อง คำบอกเล่าคนล้านนา พระญาณการนำใบตองมารองพื้นสะตวง

ในการทำสะตวง หรือการทำกระทงกาบ
กล้วยจำเป็นต้องหาใบตองดิบมารองพื้น เพื่อให้พื้น
ปิดสนิทกันสิ่งของร่วงหล่นหลุดจากสะตวง ในการ
นำใบตองมารองพื้นสะตวงนี้เอง ผู้เฒ่าผู้แก่ท่านบอก
ต่อกันมาว่าให้ป็นต้องหรือพลิกกลับใบตอง

คนสมัยใหม่หากไม่มีความสังเกตให้ดี
มักจะทำอะไรผิดๆไปจากพระญาณภูมิปัญญาที่สั่งมา
ของบรรพบุรุษที่มาแต่ดั้งเดิม บางครั้งดูเหมือนเป็น
สิ่งง่าย แต่เมื่อลงมือทำกลับทำผิดแผนกไปจากวิถี
ดั้งเดิม อย่างที่เราไปนั่งมองแม่อยู่ทำสะตวงกาบ
กล้วย หรือทางภาษาภาคกลางว่า กระทงกาบ
กล้วยนั่นเอง

เมื่อทำกระทงเสร็จ ต้องนำใบตองมา

รองพื้นปิดรอยร่องที่เป็นช่องโหว่ ให้มิดชิด ในขั้น
ตอนนี้เองผู้ใหญ่จะบอกว่า "ให้ป็นต้อง" คือพลิกกลับ
ใบตองโดยเอาด้านหลังใบตองกลับขึ้นข้างบน เพื่อ
จะให้ใบตองแข็งแรง เพราะรอยเส้นใบตองที่นูน
จะแข็งแรงรับน้ำหนักสิ่งของที่นำมาวางในกระทงหรือ
ในสะตวงได้ดี

การวางใบตองรองพื้นสะตวงวางสองชั้น
ซ้อนกัน โดยให้เส้นนูนสลับกันคือวางเส้นนูนขวาง
สลับกันเพื่อให้เกิดความแข็งแรงยิ่งขึ้น

การทำสะตวง โดยมากนิยมใบตองดิบๆ

มารองพื้นเพื่อให้เกิดความแข็งแรง และไร้กลิ่นสี
สารเคมี เหมือนการใช้แผ่นกระดาษที่มีตัวอักษร
เช่น หนังสือพิมพ์ กระดาษเศษต่างๆที่มีอักษร หรือ
สิ่งจากสิ่งอื่นๆติดอยู่ จะไม่ปลอดภัยเหมือนการใช้
ใบตองมารองรับ

ผู้คนสมัยใหม่มักใช้กระดาษรองพื้นสะ
ตวง ซึ่งไม่เป็นการเหมาะสมไม่เป็นธรรมชาติของการ
ใช้วัสดุ อุปกรณ์ตามแบบบ้านโบราณนานมา

ที่สำคัญ ละอ่อน หรือคนรุ่นใหม่ไม่
สนใจที่จะทำสะตวง หรือเมื่อมีการใช้ใบตองก็จะ
ใช้ผิดๆโดยที่ไม่ได้เอาใจใส่รายละเอียดของการใช้
วัสดุสิ่งของในเรื่องเล็กน้อยๆปล่อยผ่านไปให้ราก
เหง้าแห่งพระญาณปัญญาลูบไล้โดยไม่รู้ตัว

ภาพ ป็นต้องรองสะตวงที่ถูกต้องการใช้
ใบตอง ข้อมูลในแหล่งเรียนรู้พระญาณล้านนา ม.6
ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย์...